

УДК 346:347.721

Д. В. ЗАДИХАЙЛО

доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри господарського права
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого, Харків, Україна
e-mail: hp.nuau@gmail.com
ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-7612-7639>

ДЕРЖАВНИЙ МЕХАНІЗМ МАКРОЕКОНОМІЧНОГО ВПЛИВУ ЯК ЦІЛІСНИЙ ОБ'ЄКТ ЗАКОНОДАВЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ¹

У статті звернуто увагу на відсутність законодавчої систематизації нормативно-правового матеріалу, що забезпечив би системне функціонування державного макроекономічного регулювання. Адже правове забезпечення функціонування такого механізму розподілено між джерелами різних галузей законодавства, що перешкоджає його чіткому і узгодженому функціонуванню. Акцентується увага також і на необхідності законодавчої деталізації застосування окремих правових засобів такого механізму з огляду на забезпечення законності в процесі використання державою власних організаційно-господарських повноважень. Відтак, актуалізовано питання про створення на першому етапі віртуального нормативно-правового комплексу регулювання відносин державного макроекономічного регулювання для забезпечення узгодженості та системного характеру нормотворчої діяльності в цій сфері.

---

¹ Роботу виконано у межах цільової комплексної програми «Правове забезпечення реалізації політики держави на пріоритетних напрямках економічного розвитку та у сфері екологічної безпеки» (№ державної реєстрації 0111U000962).

Ключові слова: державне макроекономічне регулювання, державна макроекономічна влада, економічна система, інтеграція та систематизація нормативно-правового матеріалу, предмет правового регулювання, публічно-приватне партнерство.

Постановка проблеми. Сучасна українська держава та економічна система суспільства все ще залишаються на запасній колії далекої провінційної залізничної станції, тільки спостерігаючи, як проносяться інші потяги в напрямі нової економічної ери. Параліч економічного розвитку викликаний не тільки несформованістю власної позитивної національної моделі економічного розвитку, але і реально створеною економічною системою олігархічного типу, що спотворює не тільки прогресивні, але і базові засади економічних ринкових відносин. Накопичення традиційних економічних проблем структурного, інфраструктурного характеру, хронічна інвестиційна та інноваційна недостатність у функціонуванні економічного організму і багато-багато інших суттєво піднімають суспільно-політичну ціну державної макроекономічної політики та державного макроекономічного регулювання. В той же час стан законодавчої урегульованості функціонування відповідного механізму залишається на рівні, що абсолютно не відповідає сучасним вимогам. Ситуація на грошово-кредитному ринку яскраво свідчить, що суспільство і навіть представницькі державні інститути не контролюють ситуацію, зокрема в монетарній політиці держави, що не припустимо.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Слід зазначити, що ціла низка напрямів економічної політики держави, зокрема в контексті вивчення механізмів організаційно-господарського впливу держави на визначені сфери господарювання, отримали увагу в роботах представників харківської школи господарського права. Необхідно вказати на розробку проблематики господарсько-правового забезпечення промислової політики держави В. О. Усатим [1], інвестиційної політики – В. І. Кухарем [2], зовнішньоекономічної політики – В. А. Юсуповим [3], інноваційної політики – Ю. Є. Атамановою [4].

Усі названі та багато інших науковців неодмінно зачіпали проблематику саме макроекономічного державного регулювання у відповідному контексті дослідження. Однак самостійним об'єктом правового дослідження названа проблема не стала ні з огляду на з'ясування складу такого механізму відносин, що виникають у процесі його функціонування, ні з огляду на відповідну організацію нормотворчої діяльності щодо названих відносин, з метою забезпечення ефективності та законності в процесі застосування відповідного нормативно-правового забезпечення.

Формулювання цілей. Метою цієї статті є актуалізація питання системності законодавчого забезпечення відносин макроекономічного державного

регулювання, які мають стати єдиним механізмом державного впливу на сферу господарювання, шляхом систематизації та подолання фрагментарності та міжгалузевих бар'єрів в його законодавчому забезпеченні.

Виклад основного матеріалу. Макроекономічна політика держави своєю діяльністю впливає на стан агрегатних показників функціонування економіки через корекцію різноманітних мікропроцесів на кшталт сукупного платоспроможного попиту, сукупних заощаджень та накопичень інвестиційних ресурсів, динаміки стану конкурентоздатності товарів та послуг, масштабів експортно-імпоротної діяльності, рівня безробіття та якості трудових ресурсів тощо. Така політика враховує також загальні властивості національного економічного організму, такі як технологічний рівень виробництва, стан монополізації внутрішніх ринків, ступінь інтегрованості до світової економіки, особливості циклічних процесів у вітчизняній економіці тощо. Саме у сфері макроекономічних відносин реалізується, хоча і не вся, але значна частина напрямів економічної політики, зокрема, кредитно-грошової, бюджетної, податкової, структурно-галузевої, інвестиційної, антиінфляційної, зайнятості, зростання внутрішнього ринку тощо, що власне і мають сукупно забезпечити макроекономічну рівновагу.

В цілому ряді випадків законодавець лише встановлює можливість застосування тих чи інших макроекономічних регуляторів та конкретні органи держави, в компетенцію яких входить використання відповідних повноважень. Здійснення макроекономічного регулювання національної економічної системи зачіпає суспільні інтереси підприємців, споживачів, працівників, інвесторів, імпортерів, експортерів, громадян, що мають заощадження в банківських депозитах, суб'єктів господарювання, що планують власну діяльність на перспективу тощо, для яких необхідність детальної законодавчої урегульованості усіх аспектів такої діяльності держави є беззаперечною. Така визначеність може бути обґрунтована не тільки конституційно-правовими вимогами забезпечення законності в діяльності держави. Фактичними резонами такої постановки питання є також антикорупційні аспекти, вимоги унеможливлення прямого використання макроекономічного регулювання на користь тих чи інших груп суб'єктів господарювання тощо. Все це має сприяти відповідальному використанню владних повноважень держави в сфері економіки.

Насамкінець суспільство має право поставити під свій контроль названу сферу діяльності держави, зробити публічну макроекономічну владу в її особі змістовно та аксіологічно зрозумілою, прозорою, відповідальною, зробити її ефективним учасником функціонування національної економічної системи в інтересах Українського народу.

Макроекономічна політика держави є найбільш складною та відповідальною частиною її економічної політики, і відповідно вимагає створення чіткого та цілісного правового механізму її реалізації. В економічній науці існує певна визначеність щодо структури засобів макроекономічного регулювання щодо його розподілу, зокрема, на фінансову політику, що в свою чергу, розподілена на інструменти політики державних доходів (податкову) та політики державних видатків, а також монетарну (грошово-кредитну) політику, що відповідно включає в себе операції НБУ на відкритому ринку, пов'язані з регулюванням обсягу грошової маси, політику обов'язкового резервування, що визначає доступність кредиту та кінець-кінцем облікову політику (політику рефінансування) [6].

Разом з тим сучасна макроекономічна політика є мистецтвом комбінування та оптимізації засобів щонайменше фінансової монетарної політики і це власне і є одним із вагомих чинників необхідності створення цілісного функціонально органічного правового механізму.

В цілому ж, макроекономічна політика держави як ядро її економічної політики фокусує в собі значну частину напрямів та механізмів останньої, зокрема, грошово-кредитної, валютної, інвестиційної, бюджетної, податкової, зовнішньоекономічної, антиінфляційної, політики зайнятості тощо, з метою досягнення стану макроекономічної рівноваги в національній економічній системі.

За чинного законодавства України засоби і механізми макроекономічного регулювання розподілені за їх галузевою приналежністю між господарським, бюджетним, податковим, природоресурсним, аграрним законодавством, що об'єктивно зашкоджує системності їх застосування. Значна частина правової регламентації застосування цих засобів та механізмів міститься у підзаконних нормативно-правових актах, всупереч вимогам ст. 19 Конституції України.

У зв'язку з цим доцільно створити єдиний системний полігалузевий нормативно-правовий комплекс, що забезпечив би системне функціонування механізму державного макроекономічного регулювання в режимі законності. Як уявляється законодавчою формою його практичної реалізації має бути комплексна кодифікація законодавства в сфері макроекономічного державного регулювання національної економіки [7].

У цьому сенсі слід зазначити, що загальною тенденцією розвитку кодифікаційного процесу у сфері господарського законодавства має бути не тільки модернізація та поглиблення змісту чинного Господарського кодексу України (далі – ГК України), але і створення підпорядкованої його положенням багаторівневої ієрархічної системи підгалузевих та інституційних кодифікацій [8].

Необхідність процесу подальшої кодифікації господарського законодавства обґрунтовано надзвичайним його обсягом і динамікою, значним ступенем колізійності, особливим запитом на системний характер господарсько-правового регулювання враховуючи комплексну природу його об'єктів.

Серед критеріїв доцільності підгалузевих кодифікацій господарського законодавства визначено:

- наявність базової кодифікації у вигляді ГК України;
- необхідність системного регулювання складних об'єктів, зокрема таких, як ринки окремих товарів та послуг;
- сформованих щодо таких об'єктів окремих напрямів державної економічної політики;
- великий обсяг і фрагментарний характер джерел нормативно-правового забезпечення відповідного об'єкта;
- високий ступінь дефектності законодавства у визначеній сфері, що не може бути подоланий фрагментарним удосконаленням змісту окремих його джерел.

Разом з тим важливо зазначити, що ускладнення сучасних економічних відносин ставить на порядок денний проблему створення міжгалузевих систематизацій законодавства. Адже ціла низка відносин економічних за своєю природою залишається за межами предмета господарсько-правового регулювання, виходячи з існуючого розподілу предметів між аграрним, екологічним, фінансовим, адміністративним, а також цивільним та трудовим правом та законодавством. Власне методологія такого розмежування відносин у сфері господарювання з іншими видами відносин міститься у нормах ст. 4 ГК України. Варто зауважити, що за допомогою регулятивного потенціалу названих галузей, кожної окремо, але взятих у сукупності, має складатися загальна картина правового забезпечення статичної та динамічної, мікро- та макрорівнів функціонування економічної системи суспільства – системи її економічних відносин.

Суспільна потреба законодавчого забезпечення найбільш актуальних механізмів забезпечення функціонування економічних відносин у макроекономічному форматі нагадує, що властивостями розвитку права є не тільки процеси його уніфікації та спеціалізації, але також і процеси подальшої диференціації і в той же час – інтеграції, залежно від ефекту, на який розраховують і законодавець, і безпосередні учасники правовідносин. Так, диференціація, включаючи її предметний галузевий, підгалузевий, інституційний рівні, призначена забезпечити більш точне, адресне, диференційоване у мікрорівнево-му масштабі суспільних відносин правове їх регулювання, тоді як інтеграція

нормативного матеріалу, не зважаючи навіть на предметно-галузеве його розмежування, призначена забезпечити системний, потенційно синергетичний характер правового регулювання, визначаючи нормативні параметри макро-рівневого масштабу динаміки суспільних процесів. Такій інтеграції, інтегративній систематизації норм права, має кореспондувати відповідний макрооб'єкт у системі суспільних відносин, яким власне і є економічна система. Адже її частини, складові, які мають свої власні «відповідальні» галузі права і законодавства, повністю або частково повинні бути підпорядкованими завданням забезпечення ефективного функціонування спільних для них системоутворюючих зв'язків, через які і здійснюється взаємодія між елементами такої суспільної системи. До таких елементів слід віднести фактори виробництва, майнові права щодо них та їх суб'єктів, відносно використання та залучення названих факторів у господарську діяльність, виробничий процес. У цілому, мова йде про природні ресурси, енергоносії, грошові кошти, об'єкти інтелектуальної власності в формі інноваційних продуктів, трудову спроможність громадян тощо. Елементом економічної системи є і сам підприємець – суб'єкт господарювання, що власне і компонує фактори виробництва в організовану підприємницьку діяльність. Окремим елементом системи є безперечно споживачі, яким можуть бути властиві дезінтегрованість або організованість, вимогливість та схильність до проведення власної споживчої політики на ринку або пасивність тощо. Звичайно, що окремий сегмент економічної системи утворює держава, інші суб'єкти публічної влади, що через систему владних (організаційно-господарських) відносин мають забезпечувати публічні інтереси в механізмі функціонування такої системи та забезпечувати правовий господарський порядок як такий.

Слід констатувати, що механізму змістовної і навіть дефінітивної конвергенції різногалузевого нормативного матеріалу в інтересах системного законодавчого забезпечення сфери економічних відносин як таких не створено. Можливо, що сьогодні названа проблема не набула необхідного рівня її свідомиї актуалізації, з тим, щоб хоча б у процесі організації законотворчих робіт створити комплексний міжгалузевий нормативний модуль «Макроекономічне право». Взагалі практичний сенс подібних або інших модулів інтеграції – систематизації різногалузевого нормативно-правового матеріалу полягає саме в досягненні цільової гармонізації регулювання складних, гетерогенних за природою, але цілісних та автономізованих суспільних відносин, об'єднаних межами окремого макрооб'єкта. Для цього, в першу чергу, необхідно забезпечити системну взаємодію названих різногалузевих механізмів в напрямі визначеного і спільного для них правового впливу. Особливої акту-

алізації така предметна інтеграція різногалузевого нормативного матеріалу набуває за умови наявної суспільно-політичної гостроти щодо відповідного комплексу суспільних відносин, що створює необхідність формування самостійної та виразної політики держави в цій сфері. У свою чергу, реалізація такої політики вимагає активізації управлінського впливу держави щодо відповідного об'єкта управління. Стосовно «макроекономічного права» і власне – макроекономічних відносин усе це актуалізує створення та функціонування комплексного та ефективного механізму державного регулювання економічних процесів.

Відтак міжгалузева інтеграція – систематизація нормативно-правового регулювання, спрямована на забезпечення повноти та ефективності реалізації політики держави, необхідної її інструментальної структурованості та формування спільних цілей та відповідної їм системи засобів. Процеси формування міжгалузевих нормативно-правових модулів мають сприяти процесам внутрішньосистемної правової уніфікації самих правових засобів, створенню нових механізмів їх взаємодії у відповідності до завдань політики держави, а також сприяти створенню реальних комплексних міжгалузевих інститутів, що прийматимуть форму відповідних законодавчих актів.

У цьому контексті, макроекономічне право, як функціональний системний полігалузевий нормативно-правовий модуль у системі координат національного права, має своїм призначенням структурно об'єднати відповідні господарські, аграрні, фінансові, трудові, соціально-забезпечувальні правові інститути, що в єдиному макромеханізмі правового регулювання повинні забезпечити державі проведення ефективної макроекономічної політики, спрямованої на підтримання шляхом активного державного регулювання необхідних внутрішніх та зовнішніх балансів та інших макроекономічних властивостей функціонування національної економічної системи. (Симптоматичним є використання законодавцем в тексті ст. 5 ГК України такого словосполучення – «державне регулювання макроекономічних процесів».) На першому етапі такої законотворчої систематизаційної роботи, як уявляється, є потреба у певній цільовій конвергенції окремих інститутів бюджетного, податкового та господарського права.

Отже, створення модулів різногалузевого комплексного нормативно-правового регулювання макроекономічних об'єктів на першому етапі могло б носити віртуальний характер, що було б особливо важливо для підвищення якісної ефективності самого законотворчого процесу, на другому етапі можна було б говорити про окрему практичну форму реалізації віртуальної нормативної інтеграції, а саме, через прийняття цілої низки різногалузевих комплексних законів України, об'єктом регулювання яких могли б бути окремі

сектори та окремі кластери в національній економіці, розвиток яких набуває мультиплікаційних ефектів.

Враховуючи надзвичайну концентрацію капіталу, що складається в межах основних холдингових об'єднань підприємств, відомих як олігархічні, слід зазначити, що економічна стратегія розвитку таких холдингів, враховуючи обсяги виробництва, кількість підприємств, кількість зайнятих, концентрацію фінансового капіталу і багато іншого, набуває макроекономічного характеру. Відтак, формат відносин між державою та одним або кількома олігархічними холдингами є форматом макроекономічних відносин між їх суб'єктами. Тому видається, що потенційно державно-приватне партнерство може отримати значення окремої форми макроекономічного регулювання національної економіки, за умови співпадіння стратегії розвитку держави та відповідних холдингів. У той же час за своїм змістом правове регулювання відносин публічно-приватного партнерства може розглядатися як різновид спеціального режиму господарювання адресної спрямованості.

Саме тому одним із важливих чинників удосконалення співпраці органів держави та господарських організацій є подальше удосконалення, розвиток та деталізація правових форм публічно-приватного партнерства, на базі норм чинного Закону України «Про державно-приватне партнерство».

Тому слід мати на увазі, що законодавчими джерелами систематизації норм, що забезпечують макроекономічне державне регулювання є не лише відповідні інститути Закону України «Про Національний банк України», ГК України, Бюджетного та Податкового кодексів України, але і такий специфічний за своєю природою нормативно-правовий акт як Закон України «Про державно-приватне партнерство» за умови його суттєвої модернізації.

Однак основним напрямом удосконалення змісту Закону України «Про державно-приватне партнерство» могли б бути визначені інші предметні особливості такого партнерства. Ключовим мала б стати реалізація інвестиційно-інноваційного проекту, що має не тільки приватне, але і публічне, загальнодержавне або регіонально-місцеве значення. Відтак, сторони могли б зафіксувати взаємні зобов'язання, зокрема щодо засобів державної та комунальної підтримки реалізації таких проектів. Необхідно прямо визнати слабку концептуальну та юридико-технічну сторону чинного Закону України «Про державно-приватне партнерство» адже, як уявляється, перелік ознак такого партнерства згідно до змісту ст. 1 названого Закону слід доповнити обов'язковим публічним значенням мети такого партнерства, реалізації його проекту, а також необхідності інвестування в проект таких за обсягом коштів або інших майнових цінностей, що за ресурсами місцевого або державного

бюджету з одного боку, та ресурсами приватного партнера – з другого, не є можливим. Відтак реалізація проектів національного масштабу може виконати роль мультиплікатора зростання національної економіки, впливати на макроекономічні параметри її функціонування.

Висновки.

1. Здійснення макроекономічного регулювання національної економічної системи зачіпає суспільні інтереси підприємців, споживачів, працівників, інвесторів, імпортерів, експортерів, громадян, що мають заощадження в банківських депозитах, суб'єктів господарювання, що планують власну діяльність на перспективу тощо, для яких необхідність детальної законодавчої урегульованості усіх аспектів такої діяльності держави є беззаперечною.

2. Насамкінець суспільство має право поставити під свій контроль названу сферу діяльності держави, зробити публічну макроекономічну владу в її особі змістовно та аксіологічно зрозумілою, прозорою, відповідальною, зробити її ефективним учасником функціонування національної економічної системи в інтересах Українського народу.

3. За чинного законодавства України засоби і механізми макроекономічного регулювання розподілені за їх галузевою приналежністю між господарським, бюджетним, податковим, природоресурсним, аграрним законодавством, що об'єктивно зашкоджує системності їх застосування.

4. Доцільно створити єдиний системний полігалузевий нормативно-правовий комплекс, що забезпечив би системне функціонування механізму державного макроекономічного регулювання в режимі законності.

5. Макроекономічне право, як функціональний системний полігалузевий нормативно-правовий модуль у системі координат національного права, має своїм призначенням структурно об'єднати відповідні господарські, аграрні, фінансові, трудові, соціально-забезпечувальні правові інститути, що в єдиному макромеханізмі правового регулювання повинні забезпечити державі проведення ефективної макроекономічної політики, спрямованої на підтримання шляхом активного державного регулювання необхідних внутрішніх та зовнішніх балансів та інших макроекономічних властивостей функціонування національної економічної системи.

6. Потенційно державно-приватне партнерство може отримати значення окремої форми макроекономічного регулювання національної економіки, за умови співпадіння стратегії розвитку держави та відповідних холдингів. У той же час за своїм змістом правове регулювання відносин публічно-приватного партнерства може розглядатися як різновид спеціального режиму господарювання адресної спрямованості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Усатий В. О. Господарсько-правове забезпечення державної промислової політики України: монографія. Харків: Юрайт, 2016. 176 с.
2. Кухар В. І. Господарсько-правове забезпечення державної інвестиційної політики в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2008. 20 с.
3. Юсупов В. А. Господарсько-правове забезпечення зовнішньоекономічної політики держави: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2009. 20 с.
4. Атаманова Ю. Є. Інноваційне право України: проблеми теорії та систематизації: монографія. Харків: Вид. СПД ФО Вапнярчук Н. М., 2005. 128 с.
5. Задихайло Д. В. Господарсько-правове забезпечення економічної політики держави: монографія. Харків: Юрайт, 2012. 456 с.
6. Макроэкономическое регулирование: роль государства и корпораций: учеб. пособие / под ред. В. М. Соколинского. М.: КНОРУС, 2010. 248 с.
7. Задихайло Д. В. Правові засади формування та реалізації економічної політики держави: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук. Харків, 2013. С. 7.
8. Задихайло Д. В. Кодифікація інноваційного законодавства: окремі концептуально-правові підходи. *Вісник Академії правових наук України*. 2010. №4.

REFERENCES

1. Usatyi, V. O. (2016). *Hospodarsko-pravove zabezpechennia derzhavnoi promyslovoi polityky Ukrainy*. Kharkiv: Yurait [in Ukrainian].
2. Kukhar, V. I. (2008). *Hospodarsko-pravove zabezpechennia derzhavnoi investytsiinoi polityky v Ukraini. Extended abstract of candidate's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].
3. Yusupov, V. A. (2009). *Hospodarsko-pravove zabezpechennia zovnishnoekonomichnoi polityky derzhavy. Extended abstract of candidate's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].
4. Atamanova, Yu. Ye. (2005) *Innovatsiine pravo Ukrainy: problemy teorii ta systematyzatsii*. Kh.: Vyd. SPD FO Vapniarchuk N. M. [in Ukrainian].
5. Zadykhailo, D. V. (2012). *Hospodarsko-pravove zabezpechennia ekonomichnoi polityky derzhavy*. Kharkiv: Yurait [in Ukrainian].
6. *Макроэкономическое регулирование: rol gosudarstva i korporatsiy: uchebnoe posobie / V. M. Sokolinskiy (Ed.). (2010). М.: KNORUS [in Russian].*
7. Zadykhailo, D. V. (2013). *Pravovi zasady formuvannia ta realizatsii ekonomichnoi polityky derzhavy. Extended abstract of Doctor's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].
8. Zadykhailo, D. V. (2010). *Kodyfikatsiia innovatsiinoho zakonodavstva: okremi kontseptualno-pravovi pidkhody. Visnyk Akademii pravovykh nauk Ukrainy – Herald of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, 4 [in Ukrainian].*

Стаття надійшла до редакції 19.09.2017 р.

Стаття пройшла рецензування 11.10.2017 р.

Стаття рекомендована до опублікування 14.11.2017 р.

Д. В. ЗАДЫХАЙЛО

доктор юридических наук, профессор, заведующий кафедрой хозяйственного права Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого, Харьков, Украина

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ МЕХАНИЗМ МАКРОЭКОНОМИЧЕСКОГО ВЛИЯНИЯ КАК ЦЕЛОСТНЫЙ ОБЪЕКТ ЗАКОНОДАТЕЛЬНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ

В статье обращено внимание на отсутствие законодательной систематизации нормативно-правового материала, который бы обеспечил системное функционирование государственного макроэкономического регулирования. Сегодня правовое обеспечение функционирования такого механизма распределено между источниками различных отраслей законодательства, что противоречит его четкому и согласованному функционированию. Акцентировано внимание также и на необходимости законодательной детализации применения отдельных правовых средств такого механизма, учитывая необходимость обеспечения режима законности в процессе применения государством собственных организационно-хозяйственных полномочий. В связи с этим актуализирован вопрос о создании на первом этапе виртуального нормативно-правового комплекса регулирования отношений государственного макроэкономического регулирования для обеспечения согласованного и системного характера нормотворческой деятельности в данной сфере.

Ключевые слова: государственное макроэкономическое регулирование, государственная макроэкономическая власть, экономическая система, интеграция и систематизация нормативно-правового материала, предмет правового регулирования, публично-частное партнерство.

D. V. ZADYKHAYLO

Doctor of Sciences (Law), Professor, Head of the Economic Law Department, Yaroslav Mudryi National Law University, Kharkiv, Ukraine

A GOVERNMENT MECHANISM OF THE MACROECONOMIC INFLUENCE AS AN INTEGRAL OBJECT OF LEGISLATIVE SUPPORT

Problem setting. Accumulation of traditional economic problems concerned with structure and infrastructure of the economy, a chronic investment and innovative shortage in the process of functioning of an economic mechanism, and many other problems leads to increase in social and political importance of a government macroeconomic policy as well as government macroeconomic regulation. At the same time, the state of legislative regulation of functioning of a respective mechanism does not absolutely adhere to contemporary requirements.

Analysis of recent research and publications. The author takes notice of considerable contribution of domestic scientists. V. O. Usatyi has developed problematics related to economic and legal support of a government industrial policy, V. I. Kukhar has focused on an investment policy, V. A. Yusupov has considered an international economic policy, Yu. Ye. Atamanova has developed an innovative policy.

All the mentioned and many others scientists have certainly taken notice of problematics of the very macroeconomic government regulation in the corresponding context of research. Nevertheless, neither ascertainment of the content of such mechanism of relations that emerge in the process of its functioning nor respective organizing of law-making activity concerned with the mentioned relations have led to development of the noticed problem as independent subject to legal research for the purpose of providing efficiency and legitimacy in the process of application of a corresponding normative and legal act.

Formulation of objectives. An article purpose is to actualize matters concerned with systematization of legislative support of relations related to macroeconomic government regulation, which should become a single mechanism of the government impact on the economic sphere.

The main material presentation. In many cases, the legislator only establishes an opportunity of application of some or other macroeconomic regulators and appoints certain executives, which are eligible for usage of corresponding powers. Macroeconomic regulation of the national economic system affect public interests of entrepreneurs, consumers, employees, investors, importers, exporters, citizens that have savings on banking deposits, and economic entities that plan own activity in the perspective. The necessity of thorough legislative regulation of all the aspects of such government activity is indisputable for the mentioned participators.

The government macroeconomic policy is the most complicated and responsible part of its economic policy. Correspondingly, it requires formation of a precise and integral legal mechanism for its implementation.

According to the current legislation of Ukraine, means and mechanisms of macroeconomic regulation are divided among economic, budgetary, tax, natural resources, and agriculture legislation in the context of their industrial affiliation. This fact objectively impedes consistency of their application. Contrary to requirements of Article 19 of the Constitution of Ukraine, the secondary legislation comprises a significant part of legal regulation of application of these means and mechanisms.

Consequently, it is expedient to form a single systematized multi-sectoral normative and legal complex, which would provide system functioning of the mechanism of government macroeconomic regulation in the regime of legitimacy. The author thinks that complex codification of the legislation in the sphere of macroeconomic government regulation of the national economy should be a legislative form of its practical application.

Conclusions. 1. According to the current legislation of Ukraine, means and mechanisms of macroeconomic regulation are divided among economic, budgetary, tax, natural resources, and agriculture legislation in the context of their industrial affiliation. This fact objectively impedes consistency of their application.

2. It is expedient to form a single systematized multi-sectoral normative and legal complex, which would provide system functioning of the mechanism of government macroeconomic regulation in the regime of legitimacy.

3. Macroeconomic law as a functional systematized multi-sectoral normative and legal module within the national legal system is entitled to structurally combine respective economic, agriculture, financial, labor, and social assistance legal institutions in the form of a single macro-mechanism of legal regulation. These institutions should ensure undertaking an effective macroeconomic policy aimed at support of essential internal and external balances and other macroeconomic features of functioning of the national economic system through active government regulation.

4. Potential private and public partnership may be considered as a separate form of macroeconomic regulation of the national economy under conditions of coincidence of a strategy of country development and corresponding holdings. Simultaneously, legal regulation of relations of private and public partnership may be considered as a type of the special economic regime oriented towards a certain target.

Short Abstract for the article

Abstract. The author pays attention to absence of legislative systematization of normative and legal acts, which would ensure system functioning of government macroeconomic regulation. Legal support of functioning of such mechanism is divided among sources of different branches of the legislation. This fact impedes precise and concerted functioning of the legislation. The author highlights the necessity of legislative substantiation of usage of certain legal means belonged to such mechanism in order to ensure legitimacy in the process of application of own organizational and economic authorities by the government. Therefore, the author actualizes a matter regarding formation of a primary virtual normative and legal complex for administration of relations related to government macroeconomic regulation to provide conformity and systematization of law-making activity in this sphere.

Key words: government macroeconomic regulation, government macroeconomic power, economic system, integration and systematization of normative and legal acts, subject to legal regulation, public and private partnership.